

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Кафедра філософії та суспільних наук

ФІЛОСОФІЯ

Практикум

Частина I

Навчальний посібник

Філософія Стародавнього Сходу
Антична філософія
Західноєвропейська філософія Середньовіччя
Філософія Відродження
Філософія Нового часу і Просвітництва

Тернопіль
2021

УДК 1(075.8)

Рекомендовано до друку
Вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Протокол № 4 від 23.11.2021 р.

Рецензенти:

Мозгова Н. Г. – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Київського національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова

Довгань А. О. – доктор філософських наук, професор кафедри українознавства та філософії Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя

Шевчук С. Ф. – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних наук Поліського національного університету

Упорядники:

Кондратюк Л. Р., кандидат філософських наук, доцент

Поперечна Г. А., кандидат філософських наук, доцент

Розумович О. А., кандидат філософських наук, доцент

Філософія: Практикум: навчальний посібник. Частина 1 /авт. - упор. Л.Р. Кондратюк, Г.А. Поперечна, О.А. Розумович; за заг. ред. Г.А. Поперечної. 2-ге вид, доп. і перер. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2021. 250 с.

Навчальний посібник охоплює матеріал, присвячений характеристиці філософії як специфічного типу світоглядного знання, а також ієнезі розвитку філософських ідей Стародавнього Сходу, епохи Античності, Середньовіччя, Відродження, Нового часу і епохи Просвітництва. Крім стислого викладу теоретичного матеріалу, посібник містить добірку цікавих фрагментів філософських творів, які найбільш яскраво репрезентують основну проблематику, спосіб мислення та духовну атмосферу цих епох. Запропонований перелік тестів дозволить перевірити і закріпити засвоєний у процесі вивчення матеріал.

Посібник адресований студентам, аспірантам, викладачам та усім, хто цікавиться філософськими проблемами.

ЗМІСТ

ТЕМА 1. Філософія як специфічний тип знання	
1. Життєвий ґрунт і життєве призначення філософії.....	3
2. Філософія як проблема для самої себе	5
3. Єдність і багатоманітність форм і способів буття філософії.....	7
<i>Першоджерела</i>	19
<i>Тести</i>	34
ТЕМА 2. Філософія Стародавнього Сходу	
1. Особливості східного та західного типів філософування.....	39
2. Джерела, провідні ідеї та напрямки філософської думки Стародавньої Індії	43
3. Канонічні джерела та основні філософські школи Стародавнього Китаю	49
<i>Першоджерела</i>	55
<i>Тести</i>	72
ТЕМА 3. Антична філософія	
1. Поняття античної філософії.....	76
2. Розвиток ідей в натурфілософських школах античності	77
3. Класичний період античної філософії.....	82
4. Філософія доби еллінізму.....	95
<i>Першоджерела</i>	107
<i>Тести</i>	160
ТЕМА 4. Західноєвропейська філософія Середньовіччя	
1. Загальна характеристика епохи Середньовіччя.....	169
2. Вихідні ідеї середньовічної патристики: Августин Блаженний.....	171
3. Схоластика: А. Кентерберійський, У. Оккам, Т. Аквінський	173
<i>Першоджерела</i>	178
<i>Тести</i>	186
ТЕМА 5. Філософія Відродження	
1. Поняття «Відродження» та загальні особливості духовного життя епохи	
2. Гуманізм як провідний напрям ренесансного філософування.....	
3. Натурфілософія Відродження.....	
<i>Першоджерела</i>	
<i>Тести</i>	
ТЕМА 6. Філософія Нового часу і Просвітництва	215
1. Революція в науці і філософії XVII ст.	219
2. Френсіс Бекон: життя і діяльність.....	221
3. Декарт – засновник сучасної філософії	230
<i>Першоджерела</i>	241
<i>Тести</i>	